

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENATUL

Comisia pentru cultură și media

Nr. XXXI/397/28.02.2023

RAPORT

asupra Proiectului de lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr.8/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice

(L20/2023)

Cu adresa **L20/2023** din **6 februarie 2023**, Comisia pentru cultură și media a fost sesizată în fond, de Biroul Permanent al Senatului, cu **Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr.8/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice** (initiator: Guvernul României).

Potrivit Expunerii de motive, Comisia va analiza și va soluționa motivat, contestațiile privind mai multe categorii de acte emise de către Ministerul Culturii direct, sau prin serviciile publice deconcentrate ale acestuia, după caz, potrivit prevederilor legislației în vigoare, cum ar fi comunicări privind declanșarea procedurii de clasare/declasare, ordinul de clasare, de declasare sau răspunsul motivat privind neclasarea sau nedeclasarea.

Astfel, prezentul Proiect de lege are ca obiect înființarea Comisiei pentru Soluționarea Contestațiilor în Domeniul Patrimoniul Cultural Imobil, în vederea îmbunătățirii procesului de soluționare a contestațiilor care vizează propunerile Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau ale comisiilor

zonale, precum și pentru eliminarea unor incompatibilități în care se pot afla membrii acestor comisii.

Consiliul legislativ ne-a transmis **avizul său favorabil**, cu observații și propuneri(aviz comunicat sub nr. **81/25.01.2023**).

Proiectul de lege a primit **avize favorabile, fără amendamente**, din partea Comisiei pentru muncă, familie și protecție socială(aviz comunicat sub nr. : XXVII/11/2023), din partea Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări(comunicat sub nr. : XIX/14.04.2023), a Comisiei pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital(comunicat sub nr. : XXII/34/14.02.2023) și a Comisiei pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități (comunicat sub nr. : XXVI/51/14.02.2023).

Proiectul de ordonanță de modificare și completare a Legii **nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice** a fost luat în dezbatere de către Comisia pentru cultură și media în ședințele sale desfășurate în format hibrid(fizic și online) din data de **21, respectiv 28 februarie a.c.**

În conformitate cu prevederile art. 63 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, la discuții a participat domnul **András István Demeter**, secretar de stat în Ministerul Culturii.

Domnul Liviu Brătescu- senator PNL, domnul Negoii Eugen Remus - senator USR și domnul Lóránd Tuross – senator UDMR au depus amendamente la sediul Comisiei. Amendamentele au fost dezbătute și votate după cum urmează:

- amendamentele dl. senator Eugen Remus Negoii au fost votate cu **majoritatea voturilor** senatorilor prezenți;
- amendamentele dl. senator Liviu Brătescu, respectiv amendamentele dl. senator Lóránd Tuross au fost votate cu **unanimitatea voturilor** senatorilor prezenți;

În urma dezbaterilor, Comisia pentru cultură și media a hotărât, cu **unanimitatea** voturilor senatorilor prezenți, să adopte **raport de admitere, cu amendamente admise**. Amendamentele fac parte din **Anexa** prezentului raport.

Comisia pentru cultură și media supune plenului Senatului spre dezbateră și adoptare **raportul de admitere cu amendamente admise și Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr.8/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice**.

În raport cu obiectul de reglementare, proiectul legislativ face parte din categoria legilor **ordinare**, urmând a fi dezbătut și adoptat de plenul Senatului în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (2) din Constituție.

Potrivit art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată și art. 92 alin. (7) pct. 1 din Regulamentul Senatului, republicat, Senatul este **prima Cameră sesizată**.

PREȘEDINTE,

SECRETAR,

Senator Viorel-Riceard BADEA

Senator Mircea DĂNEASĂ

AMENDAMENTE ADMISE

la Proiectul de lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr.8/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice (L20/2023)

Nr. crt.	Textul Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice	Textul Ordonanței 8/2023	Amendamente admise de Comisia pentru cultură și media	Motivație
1.	<p>Art. 4</p> <p>(7) Termenul de exercitare a dreptului de preemțiune al statului este de maximum 25 de zile de la data înregistrării înștiințării, documentației și a propunerii de răspuns la Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, la serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor; titularii dreptului de preemțiune vor prevedea în bugetul propriu sumele necesare destinate exercitării dreptului de preemțiune; valoarea de achiziționare se negociază cu vânzătorul.</p>		<p>La articolul 4, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(7) Termenul de transmitere către proprietar a intenției de exercitare a dreptului de preemțiune al statului este de maximum 25 de zile de la data înregistrării înștiințării, documentației și a propunerii de răspuns la Ministerul Culturii sau, după caz, la serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii; titularii dreptului de preemțiune vor prevedea în bugetul propriu sumele necesare destinate exercitării dreptului de preemțiune; valoarea de</p>	<p>Punere în acord a modificărilor propuse la art. 4 alin. 8.</p>

Nr. crt.	Textul Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice	Textul Ordonanței 8/2023	Amendamente admise de Comisia pentru cultură și media	Motivație
			<p>achiziționare se negociază cu vânzătorul.”</p> <p><i>Amendament al domnului senator Remus – Eugen Negoii, grup USR, adoptat cu majoritate de voturi</i></p>	
2.	<p>Art. 4</p> <p>(8) În cazul în care Ministerul Culturii și Patrimoniului Național sau serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Patrimoniului Național nu își exercită dreptul de preemțiune în termenul prevăzut la alin. (7), acest drept se transferă autorităților publice locale, care îl pot exercita în maximum 15 zile.</p>		<p>La articolul 4, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(8) În cazul în care Ministerul Culturii sau serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii nu își exercită dreptul de preemțiune în termenul prevăzut la alin. (7), acest drept se transferă autorităților publice locale.”</p> <p><i>Amendament al domnului senator Remus – Eugen Negoii, grup USR, adoptat cu majoritate de voturi</i></p>	<p>Modificarea alineatului 8 al articolului 4 din prezenta lege are drept scop încurajarea autorităților publice locale de a-și exercita dreptul de preemțiune asupra monumentelor istorice.</p>
3.			<p>La articolul 4, după alineatul (8), se introduce un nou alineat, alin. (8¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(8¹) Autoritățile publice locale transmit cu celeritate</p>	<p>Pentru acest lucru, am mărit termenul prevăzut de lege de la 15 la 30 de zile și am introdus obligativitatea organizării unei ședințe de Consiliu Local sau Județean ordinare, extraordinare sau de îndată, în urma înștiințării</p>

Nr. cert.	Textul Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice	Textul Ordonanței 8/2023	Amendamente admise de Comisia pentru cultură și media	Motivație
			<p>proprietarului intenția de a-și exercita dreptul de preemțiune, respectiv comunicarea de neexercitare a dreptului, în condițiile legii, fără a depăși 30 de zile lucrătoare calculate de la data comunicării neexercitării dreptului de preemțiune de către Ministerul Culturii, respectiv de către serviciile publice deconcentrate ale acestuia.”</p> <p><i>Amendament al domnului senator Remus – Eugen Negoii, grup USR, adoptat cu majoritate de voturi</i></p>	<p>acestora de către autoritățile publice centrale privind neexercitarea dreptului de preemțiune.</p>
4.	<p>Art. 11 (1) Orice intervenție asupra monumentelor istorice și asupra imobilelor din zona lor de protecție, precum și orice modificare a situației juridice a monumentelor istorice se fac numai în condițiile stabilite prin prezenta lege. (2) Desființarea, distrugerea parțială sau totală, profanarea, precum și degradarea monumentelor istorice sunt interzise și se sancționează conform legii.</p>		<p>La art. I. după punctul 2 se introduce un nou punct, punctul 2¹ care va avea următorul cuprins:</p> <p>2¹ După alineatul (2) al articolului 11 se introduc trei noi alineate, alin. (3) - (5), cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2) și art. 10 alin. (4), pot fi avizate,</p>	<p>Potrivit Expunerii de motive aferente OG nr. 8/2023, la baza acesteia stau prevederile Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025 și ale documentelor aferente acesteia aprobate prin HG nr. 1.269/2021. Acestea au definit Obiectivul specific nr. 4.9. – „Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul protejării patrimoniului cultural”, care are drept măsură: „Transparentizarea,</p>

Nr. crt.	Textul Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice	Textul Ordonanței 8/2023	Amendamente admise de Comisia pentru cultură și media	Motivație
			<p>autorizate sau aprobate documentații referitoare la desființarea unor componente, elemente de construcție sau corpuri nocive, fără valoare culturală, în condițiile legii.</p> <p>(4) Identificarea componentelor, elementelor de construcție și a corpurilor prevăzute la alin. (3) se face prin documentația tehnică, sau de urbanism, după caz, avizată de Ministerul Culturii, direct sau prin serviciile publice deconcentrate ale acestuia, cu respectarea legislației în vigoare, elaborată în baza studiilor de fundamentare privind evaluarea resursei culturale a imobilului și a relației acestuia cu contextul său, care conțin restricții și permisivități de intervenție și sunt realizate de specialiști și experți atestați de Ministerul Culturii.</p> <p>(5) În vederea aplicării prevederilor de la art.2, alin. (3) și (4) se aprobă, prin ordin al ministrului culturii, norme metodologice privind elaborarea studiilor de</p>	<p>simplificarea și informatizarea procesului de emitere a certificatelor, acordurilor, avizelor, autorizațiilor și ordinelor de ministru referitoare la obiective de patrimoniu cultural”</p> <p>În cadrul unui monument istoric din categoria ansamblu sau sit urban, cum sunt multe zone istorice ample, precum Oradea sau Cluj, pot exista construcții fără valoare culturală sau chiar nocive. Studiile istorice generale pentru fundamentarea PUG-urilor au identificat numeroase astfel de cazuri. De asemenea, în vederea realizării unui proiect de restaurare, pentru sublinierea elementelor valoroase din punct de vedere cultural, se poate avea în vedere o desființarea parțială a elementelor nocive/ fără valoare culturală.</p> <p>În cazul desființărilor ar trebui derulate două proceduri care se fundamentează, în baza acelorași studii, prima emiterea ordinului ministrului culturii pentru declasarea parțială a unor</p>

Nr. crt.	Textul Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice	Textul Ordonanței 8/2023	Amendamente admise de Comisia pentru cultură și media	Motivație
			<p>fundamentare privind evaluarea resursei culturale a imobilelor și desființarea parțială a monumentelor istorice.” <i>Amendament al dl senator Turoș Lorand, grup UDMR, adoptat cu unanimitate de voturi</i></p>	<p>construcții, iar apoi avizarea lucrărilor care vizează respectivul amplasament. În sensul simplificării procedurilor avută în vedere de HG nr. 1.269/2021 care motivează existența OG nr. 8/2023, amendamentul propus pentru art. 11, explicitează faptul că desființarea parțială a unui imobil asupra căruia a fost instituit regimul juridic de protecție de monument istoric, poate primi aviz, pe baza unui studiilor de fundamentare privind evaluarea culturală a imobilului (așa-numitul studiu istoric/ istorico-științific / istorico-arhitectural ș.a.), atunci când acesta realizat în anumite condiții care să asigure faptul că desființarea nu se referă la elemente valoroase cultural (stabilite aici și prin următorul amendament).</p>
5.			<p>După punctul 5 se introduce un nou punct, punctul 5¹ care va avea următorul cuprins:</p> <p>5¹ După articolul 24 se introduce un nou articol, art. 24¹, cu următorul cuprins:</p>	<p>Pentru scurtarea timpilor de avizare concomitent cu creșterea calității studiilor, sunt necesare prevederi referitoare la conținutul studiilor de fundamentare privind evaluarea resursei culturale a imobilului, în relație cu rolul lor.</p>

Nr. crt.	Textul Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice	Textul Ordonanței 8/2023	Amendamente admise de Comisia pentru cultură și media	Motivație
			<p>„Art. 24¹</p> <p>(1) Studiile de fundamentare privind evaluarea resursei culturale a imobilului și a relației acestuia cu contextul său care fac parte din documentația supusă avizării sunt studii științifice elaborate de specialiști sau experți atestați în domeniul monumentelor istorice în acest scop.</p> <p>(2) Studiile de fundamentare privind evaluarea resursei culturale prevăzute la alin. (1) sunt necesare pentru avizarea intervențiilor și a documentațiilor de urbanism asupra monumentelor istorice din categoria monument, ansamblu și sit pentru situațiile prevăzute la art. 11 alin. (3), precum și la emiterea de avize sau acorduri, pentru intervențiile de o complexitate crescută.</p> <p>(3) Studiile de fundamentare privind evaluarea resursei culturale cuprind cel puțin:</p> <p>a) datele istorice, cu marcarea etapelor semnificative de evoluție a imobilului;</p>	

Nr. crt.	Textul Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice	Textul Ordonanței 8/2023	Amendamente admise de Comisia pentru cultură și media	Motivație
			<p>b) evaluarea, în baza criteriilor de clasare, a imobilului și a părților acestuia;</p> <p>c) identificarea justificată a părților de imobil care, pentru a nu altera caracterul general al bunului cultural imobil:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nu pot fi transformate; - pot suferi transformări limitate; - pot suferi transformări majore sau pot fi substituite ori eliminate; - trebuie eliminate, în considerarea caracterului lor nociv sau parazitar; <p>d) identificarea impactului vizual și tehnic asupra vecinătăților intervențiilor propuse în proiectul supus avizării;</p> <p>e) identificarea restricțiilor (identificarea limitărilor generale de gabarit, de configurare a volumului, de finisaj și a altor restricții specifice elementelor purtătoare de valoare culturală a imobilului) pe care intervențiile proiectate trebuie să le respecte, precum și a</p>	

Nr. crt.	Textul Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice	Textul Ordonanței 8/2023	Amendamente admise de Comisia pentru cultură și media	Motivație
			<p>permisivităților de intervenție.” <i>Amendament al dl senator Tuross Lorand, grup UDMR adoptat cu unanimitate de voturi</i></p>	
6.		<p>6. După art. 34¹ se introduc două noi articole, art. 34² și art. 34³, cu următorul cuprins: „Art. 34² (...)”</p> <p>(7) Comisia pentru Soluționarea Contestațiilor în Domeniul Patrimoniului Cultural Imobil analizează și soluționează motivat, contestațiile depuse potrivit dispozițiilor art. 15 alin. (1). (...)”</p>	<p>La punctul 6, la articolul 34², alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>(7) Comisia pentru Soluționarea Contestațiilor în Domeniul Patrimoniului Cultural Imobil analizează și soluționează cu celeritate, motivat, contestațiile depuse potrivit dispozițiilor art. 15 alin. (1), precum și contestațiile depuse de proprietarii sau titularii de drepturi reale asupra imobilului în procedurile de emitere a avizelor și acordurilor, derulate de către Ministerul Culturii direct, sau prin intermediul serviciilor publice deconcentrate, după caz, potrivit prevederilor legale în vigoare. (...)”</p>	<p>Potrivit Expunerii de motive, OG nr. 8/2023 are la bază măsura de înființare a unei comisii de contestații prin modificarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, măsură prevăzută în OMC nr. 3088/2022 pentru aprobarea Planului de integritate privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025 la nivelul Ministerului Culturii ce a fost emis în aplicarea HG nr. 1269/2021, în contextul în care implementarea Strategiei Naționale Anticorupție este urmărită de Comisia Europeană, implementarea strategiei fiind inclusă în Planul Național de Redresare și Reziliență. Până la momentul aprobării OG nr. 8/2023, potrivit Legii nr. 422/2001, propunerile de răspuns la contestațiile la deciziile plenului Comisiei</p>

Nr. crt.	Textul Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice	Textul Ordonanței 8/2023	Amendamente admise de Comisia pentru cultură și media	Motivație
			<p><i>Amendament al domnului senator Liviu Brătescu, grup PNL, adoptat cu unanimitate de voturi</i></p>	<p>Naționale a Monumentelor Istorice (CNMI) privind evidența monumentelor istorice erau formulate de aceeași comisie. OG nr. 8/2023 prevede o nouă comisie pentru soluționarea acestor cazuri.</p> <p>În afara contestațiilor privind evidența, în prezent, pot fi formulate și contestații privind avizarea care sunt depuse de proprietarii sau titularii de drepturi reale asupra imobilului în baza art. 29 alin. (4) și a art. 33 din ROF CNMI aprobat prin OMC nr. 2.173/2013, asupra cărora Biroul Comisiei Monumentelor Istorice, structură prevăzută la art. 31 din Legea nr. 422/2001, formulează propunerea de răspuns, în baza prevederilor art. 14 din ROF CNMI. Având în vedere că Biroul CNMI este alcătuit, potrivit art. 31 alin. (5) din Legea nr. 422/2001, din președinții secțiunilor CNMI, secțiuni care pot fi tocmai cele contestate, pentru înlăturarea oricărei suspiciuni privind soluționarea contestațiilor, se propune ca noua comisie să formuleze propunerile de</p>

Nr. crt.	Textul Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice	Textul Ordonanței 8/2023	Amendamente admise de Comisia pentru cultură și media	Motivație
				<p>răspuns și pentru acest tip de contestații. În forma actuală a art. 11 din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, urmare a modificărilor survenite prin Legea nr. 193/2019, sunt prevăzute acorduri pentru unele intervenții asupra patrimoniului cultural imobil. Propunem ca noua comisie să soluționeze și contestațiile referitoare la acorduri.</p> <p>Precizăm că amendamentul se referă doar la contestații formulate de proprietarii sau titularii de drepturi reale asupra imobilului, ca și în prezent, având în vedere faptul că aceștia sunt implicați în cadrul procesului de avizare, suplimentar posibilităților de soluționare în instanță, după ce avizul a intrat în circuitul civil. Alte persoane se pot adresa instanțelor, în cadrul legal.</p>
7.		<p>Articolul II (1) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe a Guvernului se aprobă, prin ordin al ministrului culturii, Regulamentul de organizare și</p>	<p>La articolul II, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: (1) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe a Guvernului se aprobă, prin ordin</p>	<p>Propunem modificarea alin. (1) al art. II, în sensul în care considerăm oportună evidențierea faptului că, dincolo de rezolvarea cu celeritate a contestațiilor, potrivit</p>

Nr. crt.	Textul Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice	Textul Ordonanței 8/2023	Amendamente admise de Comisia pentru cultură și media	Motivație
		<p>funcționare a Comisiei pentru Soluționarea Contestațiilor în Domeniul Patrimoniului Cultural Imobil, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I</p>	<p>al ministrului culturii, Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei pentru Soluționarea Contestațiilor în Domeniul Patrimoniului Cultural Imobil care stabilește inclusiv termene generale sau, după caz speciale, de soluționare a contestațiilor, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.</p> <p><i>Amendament al dl senator Tuross Lorand, grup UDMR, adoptat cu unanimitate de voturi</i></p>	<p>amendamentului de la art. 34² alin. (7), este necesară stabilirea unor termene limită de răspuns la contestații. Dată fiind cazuistica diversă, amendamentul include posibilitatea existenței unor termene speciale în cazurile motivate stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare.</p>